

TC. Sağlık Bakanlık
Denetim Hizmetleri
Başkanlığı

ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORLARI DENETİM REHBERİ

ANKARA-2018

ENGELLİ
SAĞLIK KURULU RAPORLARI DENETİM REHBERİ
2018

Denetim Hizmetleri Başkanlığı

Hazırlayanlar

Dr. Rahmi AKPINAR	Başkan Yardımcısı
Ali KESKİN	Sağlık Başdenetçisi
Ömer CEYLAN	Sağlık Denetçisi
Ahmet Sinan AKIN	Sağlık Denetçisi
Osman DOKUYUCU	Sağlık Denetçi Yardımcısı
Tansu TANILMIŞ	Sağlık Denetçi Yardımcısı
İbrahim AKBULUT	Sağlık Denetçi Yardımcısı
H. İbrahim BİLEN	Sağlık Denetçi Yardımcısı

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	v
ÖNSÖZ	vii
GİRİŞ	1
ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORLARI DÜZENLENME SÜRECİ	2
ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORLARINDA SIKLIKLA KARŞILAŞILAN USULSÜZLÜK YÖNTEMLERİ	3
ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORLARI DENETİM KRİTERLERİ	5
1. Özürlü sağlık kurulunun teşkili mevzuatın öngördüğü esas ve usullere uygun yapılıyor mu?	5
2. Özürlü sağlık kurulu raporları düzenlenirken ilgili mevzuat ekinde yer alan özürlü sağlık kurulu raporu formuna uyuluyor mu?	6
3. Özürlü sağlık kurulu raporu alım sürecinin her aşamasında kimlik doğrulama işlemleri yapılmakta mıdır?	7
4. Özürlü sağlık kurulu raporlarında özür oranı belirlenirken ilgili mevzuat ekinde yer alan Özür Oranları Cetveline uyuluyor mu?	8
5. Özürlü sağlık kurulu raporunda belirtilen tanılara ilişkin mükerrer puanlama yapılmamasına dikkat ediliyor mu?	9
6. Özürlü sağlık kurulu raporu puanlamasına esas tanılara uygun tetkikler yapılmakta mıdır?	10
7. Özürlü sağlık kurulu raporlarında Bilişsel Gelişimde Gecikme/Mental Retardasyon (MR) tanısı konulan çocuk hastalar için gerekli testler uygulanmış mı?	11
8. Özürlü sağlık kurulu raporları, mevzuata uygun olarak, yapılan muayene, tetkik ve laboratuvar bulgularına dair bilgileri de içerecek şekilde düzenlenmiş mi?	12
9. Özürlü sağlık kurulu için istenen tahlil ve tetkik sonuçları üzerinde hastane otomasyon sistemi üzerinden oynama yapılmamasına yönelik tedbirler alınmış mıdır?	13
10. Özürlü sağlık kurulu raporlarının kurul kararına bağlanıp onaylanmasını müteakip sisteme girilirken/girildikten sonra, toplam özür puanı ve engellilik derecesi durumunda sistem üzerinden değişiklik yapılmamasına yönelik tedbirler alınmış mıdır?	14
11. Özürlü sağlık kurulu raporunda belirtilen tanılara esas olmak üzere rapor talep eden kişilerce sunulan dış merkezlere ait tetkik ve raporların doğruluğu teyit ediliyor mu?	15
12. Özürlü sağlık kurulu hekimlerince talep edilen tahlillere esas numune güvenliğine yönelik önlemler alınmış mı?	16
13. Özürlü sağlık kurulu kararlarının kaydı mevzuatta belirlenen esas ve usullere uygun yapılıyor mu?	17
14. Özürlü sağlık kurulu raporlarının süreli/sürekli olup olmadığı, rapor süreli ise raporun geçerlilik süresi belirtiliyor mu?	18
15. Özürlü sağlık kurulu raporları, mevzuatta belirlenen sürede verilebilmekte midir?	19
16. Özürlü sağlık kurulu raporlarının ücretlendirilmesi işlemlerinde ilgili mevzuat hükümlerine uyuluyor mu?	20
17. Hastanede kalan özürlü sağlık kurulu raporu nüshası ekinde laboratuvar tetkik sonuçları ve filmler saklanıyor mu?	21

18. Diğer kurumlardan sevk edilen kişilere ait özürlü sağlık kurulu raporlarının doğrudan ilgili kuruma gönderimi sağlanıyor mu?.....	22
19. ÖTV indirimli araç alımına yönelik engelli sağlık kurulu raporlarında usul ve esaslara uyuluyor mu?	23
20. Özürlü sağlık kurulu raporlarına ait bilgiler Sağlık Bakanlığı veri tabanına zamanında ve doğru şekilde aktarılıyor mu?.....	24
21. Özürlü sağlık kurulu raporlarının sunulduğu kurumlardaki kayıtlar ile sağlık tesisindeki kayıtlar uyuyor mu?	25
22. Mükerrer özürlü sağlık kurulu raporu düzenlenmemesi hususuna dikkat ediliyor mu?	26
EK-1: ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORLARINDA PUAN ALINAN BAŞLICA TANILARDA YAPILMASI GEREKEN TAHLİL VE TETKİK LİSTESİ	27
EK-2: ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORU VERİ VE ÖLÇÜTLERİ	31
EK-3: ESKR ÖLÇÜTLERİ, AMAÇ VE HESAPLAMA YÖNTEMLERİ	33

KISALTMALAR

AGTE	: Ankara Gelişim Tarama Envanteri
AÇSHB	: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
BKK	: Bakanlar Kurulu Kararı
CETVEL	: Özür Oranları Cetveli
DM	: Diabetes Mellitus (Diyabet)
EKG	: Elektrokardiyografi
EKO	: Ekokardiyografi
EKPSS	: Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı
ESKR	: Engelli Sağlık Kurulu Raporu
GİDR	: Gelişimi İzleme ve Destekleme Rehberi
HT	: Hipertansiyon
KAG	: Koroner Anjiyografi
KAH	: Koroner Arter Hastalığı
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KOAH	: Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı
MR	: Mental Retardasyon (Zeka Geriliği)
MTV	: Motorlu Taşıtlar Vergisi
ÖTV	: Özel Tüketim Vergisi
Özürlüler Yönetmeliği:	Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik
SBSGM	: Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü
SHGM	: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SKR : Sağlık Kurulu Raporu**YTKİY** : Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği

ÖNSÖZ

Sağlık Bakanlığı Denetim Hizmetleri Başkanlığı, Bakanlığımızın hedefleri doğrultusunda sağlık sektöründe hizmet verenlerin hukuka uygun faaliyette bulunmasını sağlamak üzere denetim görevini gerçekleştirmektedir.

Denetim Hizmetleri Başkanlığı olarak; denetimde, etkinliği ve verimliliği artıracak, idareye katkı sağlama hedefini ön plana çıkaracak yeni bir yaklaşım getirmek düşüncesiyle risk esaslı denetim sistemi çalışmaları başlatılmıştır.

Bu kapsamda; Denetim Hizmetleri Başkanlığınca oluşturulan komisyonca hazırlanan bu rehber, hastaneler açısından önemli görülen ve hizmet sunumunda aksaklıklara neden olabilecek risk alanlarından birisi olan engelli sağlık kurulu raporları konusuna yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu doğrultuda hastanelerimizde denetimler yapılacaktır.

Böylelikle; riskli olarak görülen alanlarda yapılacak denetimlerde etkinlik sağlanıp, sağlık hizmetlerine erişimde önemli iyileşmeler görülen hastanelerimizde daha kaliteli, verimli ve hakkaniyete

uygun hizmet sunumuna katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Tüm sağlık çalışanlarının faydalanabilmesi amacıyla rehberde sade bir dil kullanılmış olup sağlık denetçileri ile sağlık çalışanlarından gelecek eleştiri ve öneriler doğrultusunda rehberimiz sürekli güncellenerek geliştirilecektir.

Rehberin hazırlanmasında emeği geçen Sağlık Başdenetçileri Dr. Rahmi AKPINAR ve Ali KESKİN, Sağlık Denetçileri Ömer CEYLAN ve Ahmet Sinan AKIN ile Sağlık Denetçi Yardımcıları Osman DOKUYUCU, Tansu TANILMIŞ, İbrahim AKBULUT ve H. İbrahim BİLEN'e teşekkür ediyorum.

Aydın SARI

Denetim Hizmetleri Başkanı

GİRİŞ

Anayasamızda belirtilen sosyal devlet ilkesi gereği Devlet, toplumdaki herkese insan onuruna yaraşır asgari bir hayat seviyesi sağlamak zorundadır.

Yine bu amaç doğrultusunda pozitif ayrımcılık yapılması gereken en önemli kesimlerden birisi engelli vatandaşlarımızdır. Yapılan kanuni düzenlemelerle engelli vatandaşlarımıza bir takım sosyal ve ekonomik haklar sağlanmaktadır.

Öncelikle, söz konusu haklardan yararlanmak isteyen engelli vatandaşlarımızın engellilik durumlarını yetkili sağlık kuruluşlarından alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelendirmeleri gerekmektedir.

Engellilik durumlarını belgeleyen vatandaşlar özür oranlarına göre kendilerine sağlanan haklardan yararlanabilmektedir.

Bu kişilerden;

- %40 ve üzeri özrü bulunanlara 2022 sayılı Yasa kapsamında ödenen engelli maaşı alma,
- %40 ve üzeri özrü bulunanlara verilen engelli kimlik kartı ve bu kartın sağladığı haklardan yararlanma (belediye hizmetleri, ulaşım, telekomünikasyon v.b ücret indirimi),
- %40 ve üzeri özrü bulunanlara verilen EKPS's'e girme ve engelli kadrosundan işe girebilme,

- %40 ve üzeri özrü olanlara bağlanan muhtaç aylığı alma,
- %50 ve üzeri özrü bulunup ağır engelli olanlara ödenen evde bakım ücretinden yararlanma,
- Engellilik oran ve çeşidine göre, gelir vergisi, ÖTV, MTV, emlak vergisi ve gümrük vergisinden muafiyet ve indirimlerinden faydalanma,
- %20 ve üstü özür oranı bulunan çocuklara sağlanan özel eğitim hizmetinden yararlanma,

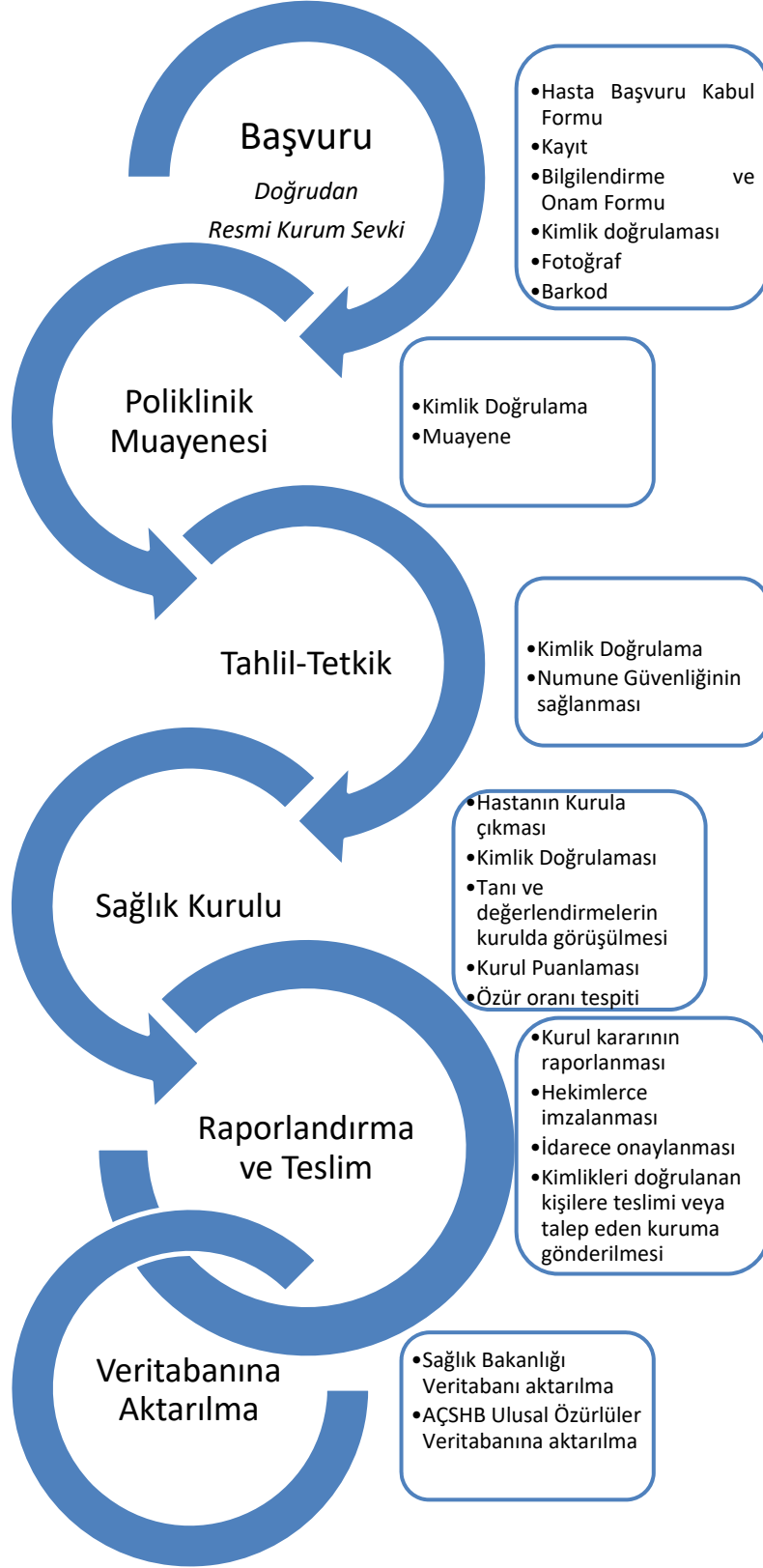
Gibi hak ve avantajlardan istifade edebilirler.

Yukarıda bahsi geçen hak ve avantajlarla, engelli vatandaşların yaşamlarını kolaylaştırmak amaçlanmış olsa da, bu durum bazı kişilerce maddi çıkar amacıyla suiistimal edilebilmektedir.

Bu suiistimler asıl ihtiyaç sahiplerinin bu haklardan yararlanmasını zorlaştırdığı gibi, ülkenin ekonomik ve beşeri kaynaklarının haksız ve verimsiz kullanımına neden olmaktadır.

Bu rehber çalışması ile yapılacak denetimlerde engelli sağlık kurulu raporlarında karşılaşılan suiistimallerin önüne geçilmesi, engelli sağlık kurulu raporu düzenleyen ve kullanan kişilerde denetim farkındalığının oluşturulması, bu husustaki eksiklikler konusunda rehberlik yapılması, düzenlenmiş usulsüz raporların tespitinin yapılması ve sonraki süreçte ortaya çıkması muhtemel usulsüzlüklerin önüne geçilmesine yönelik çalışmalara katkı sağlanması hedeflenmiştir.

ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORLARI DÜZENLENME SÜRECİ

ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORLARINDA SIKLIKLA KARŞILAŞILAN USULSÜZLÜK YÖNTEMLERİ

Denetim Hizmetleri Başkanlığı tarafından yapılan inceleme ve soruşturmalarda engelli sağlık kurulu raporlarında en çok karşılaşılan usulsüzlük yöntemleri aşağıda belirtilmiştir.

- 1- Daha önce alınmış bir raporun bilgilerinin ve formatının kopyalanarak ilgili kuruma verilmesi.
- 2- Dışardan getirilen sahte belgelerle (epikriz, ameliyat notu, MR vb. raporlar, kan ve idrar tahlilleri, ilaç kullanım raporu vs.) hekimlerin yanıltılması.
- 3- Başka bir şahsa ait numune (kan, idrar vb.) verilmesi.
- 4- Hasta kanlarını taşıyan kuryeler tarafından hasta kanının değiştirilmesi.
- 5- Glukagon ile hastaların kan şekerini yükselterek tahlil yaptırması.
- 6- Poliklinikler dolaştırılırken raporların üzerinde hasta veya diğer kişilerce tahrifat yapılması.
- 7- Hekimin tanıya ilişkin yeterli tahlil tetkik yapmadan puan vermesi.
- 8- Hekimin Özürlü Ölçütü Yönetmeliğindeki belirtilen oranlardan daha yüksek oranda puan vermesi.
- 9- Raporun sürelerinin gerçekçi belirlenmemesi.
- 10-Diğer Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında alınan engelli sağlık kurulu raporları puanlarının başka bir sağlık kuruluşunda yükseltilmesi.

ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORLARI DENETİM KRİTERLERİ

1. Özürlü sağlık kurulunun teşkili mevzuatın öngördüğü esas ve usullere uygun yapılıyor mu? ([Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Md. 6](#))

AÇIKLAMA: Özürlü sağlık kurulu; iç hastalıkları, göz hastalıkları, kulak-burun-boğaz, genel cerrahi veya ortopedi, nöroloji veya ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanlarından oluşur.

Özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kurumunda, fizik tedavi ve rehabilitasyon uzman hekiminin bulunması halinde, bu uzmanın özürlü sağlık kurulunda yer alması zorunludur.

Değerlendirilecek özür, yukarıda sayılan uzmanlık dallarının dışında ise ilgili dal uzmanının da kurulda bulunması şarttır. Kurulda bulunan hekimler birbirlerinin yerine karar veremezler.

Eğitim ve araştırma hastanelerinde özürlü sağlık kuruluna şefler, bulunmadıkları zaman şef yardımcıları veya şeflerin görevlendirecekleri uzman hekimler girerler.

Sadece bir organ ya da sistemi ilgilendiren özürü bulunanlar için özürlü sağlık kurulu, o özürü ilgilendiren branştan üç uzman ile oluşturulabilir. Bu kurulun başkanlığını ilgili şef ya da anabilim dalı başkanı yürütür.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetçi tarafından örneklem olarak seçilecek engelli sağlık kurulu raporları incelenerek, sağlık kurulu teşkilinin yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine uygun olup olmadığı sorgulanmalıdır.

NOTLAR :

2. Özürli sağlık kurulu raporları düzenlenirken ilgili mevzuat ekinde yer alan özürli sağlık kurulu raporu formuna uyuluyor mu? ([Özürllük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürllere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Md. 8/1 Ek-1](#))

AÇIKLAMA: Özürli sağlık kurulu raporları, Özürllük Yönetmeliği ekinde yer alan EK-1 “Özürli Sağlık Kurulu Raporu Formuna” uygun olarak düzenlenmelidir.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetçi tarafından örnekleme olarak seçilecek engelli sağlık kurulu raporları incelenerek, mevzuat ekinde yer alan Özürli Sağlık Kurulu Formuna uygunluk kontrol edilmelidir.

NOTLAR :

---

3. Özürlü sağlık kurulu raporu alım sürecinin her aşamasında kimlik doğrulama işlemleri yapılmakta mıdır? ([Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğünün Sağlık Kurulu Raporu İşlemleri konulu 18/07/2018 tarihli ve 1188 sayılı Genel Yazısı](#))**AÇIKLAMA:**

Kişinin sağlık kurulu raporu almak için hastaneye başvurmasından itibaren sağlık kurulu raporunun teslimine kadar geçen tüm süreçlerde hasta kimliği, kimlik tanımlama/doğrulama parametreleri (ad-soyad, fotoğraf, protokol numarası vb.) ile tanımlanmalıdır.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Kimlik doğrulama prosedürlerinin; talimat, iç genelge, kalite standartları vb. düzenlemelerde tanımlanıp tanımlanmadığı, bu prosedürlerin yeterliliği ve uygulanıp uygulanmadığı hususu sorgulanmalıdır.

Bu doğrultuda, hastanedeki sistemin genel işleyişinin Denetçi tarafından yerinde görülerek;

- Denetimde, hastaların kimliğinin fotoğraflı resmi geçerliliği olan kimlik ile doğrulanması,
- Sağlık kurulu rapor formu ve test istem formları üzerindeki bilgilerin hastadan şifahi olarak teyit edilmesi,

İşlemlerinin yapılıp yapılmadığı gözlenmelidir.

NOTLAR :

4. Özürlü sağlık kurulu raporlarında özür oranı belirlenirken ilgili mevzuat ekinde yer alan Özür Oranları Cetveline uyuluyor mu? ([Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Ek-2](#))

AÇIKLAMA: Özür Oranları Cetvelinde bulunan özür oranlarına göre yüzde (%) olarak belirleme yapıldıktan sonra özürlü sağlık kurulu raporunun ilgili bölümünde rakam ve yazı ile belirtilir.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetçi tarafından örneklem olarak seçilecek engelli sağlık kurulu raporları incelenerek, yönetmelik ekindeki cetvelde bulunan tanı ve puanlar ile raporların karşılaştırılması yapılmalıdır.

NOTLAR :

5. Özürlü sağlık kurulu raporunda belirtilen tanılara ilişkin mükerrer puanlama yapılmamasına dikkat ediliyor mu? ([Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Ek-2](#))

AÇIKLAMA:

Sağlık kurulu raporunda belirtilen tanılara ilişkin puanlama yapılırken, farklı branşlarda yapılan muayenelerde aynı tanıya birden fazla puan verilmemeli, raporda her tanıya tek puan verilmelidir.

Örneğin:

Hipertansiyon (HT) tanısı için; kardiyovasküler sistem ve sindirim sistemi branşlarında ayrı ayrı puanlama yapılmamalı, bu tanı için kurul kararı olarak tek puanlama yapılmalıdır.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetçi tarafından örneklem olarak seçilecek engelli sağlık kurulu raporları incelenerek, branş bazında aynı tanı konulup konulmadığı, şayet aynı tanı konulmuş branş varsa mükerrer puanlama yapıp yapılmadığı kontrol edilmelidir.

NOTLAR :

6. Özürlü sağlık kurulu raporu puanlamasına esas tanılara uygun tetkikler yapılmakta mıdır? ([Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Ek-2](#))

AÇIKLAMA:

Sağlık kuruluna başvuran kişilere konan tanıya uygun tahlil ve tetkikler yapılmalıdır.

Örneğin:

Diyabet (Diyabetes Mellitus-DM) tanısı için; DM tiplerine göre açlık-tokluk kan şekeri ölçümü, HBA1C testi, oral glukoz tolerans testi gibi tetkikler yapılmalıdır.

Koroner Arter Hastalığı (KAH) tanısı için; EKG, EKO, EFOR veya koroner anjiyografi (KAG) gibi tetkikler yapılmalıdır.

Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH) tanısı için; Solunum fonksiyon testi (SFT), kan gazı, AC radyolojisi, tam kan testi yapılmalıdır.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetçi tarafından örneklem olarak seçilecek engelli sağlık kurulu raporları incelenerek, tahlil, tetkik gerektiren tanı konulan raporlarda, yönetmelik ekindeki cetvelde belirtilen tanılara uygun genel kabul görmüş tetkiklerin yapılıp yapılmadığı sorgulanmalıdır.

Engelli sağlık kuruluna yapılan başvurularda en çok rastlanan tanılar ve bu tanılarda yapılması gereken tahlil ve tetkiklerin listesi, ilgili branşlardan uzman görüşü alınmak suretiyle hazırlanmış olup, Ek-1 de yer almaktadır. ([Ek-1 Engelli Sağlık Kurulu Raporlarında Puan Alınan Başlıca Tanılar İle Bu Tanıların Tespitinde Yapılması Gereken Tahlil Ve Tetkiklerin Listesi](#))

NOTLAR :

7. Özürlü sağlık kurulu raporlarında Bilişsel Gelişimde Gecikme/Mental Retardasyon (MR) tanısı konulan çocuk hastalar için gerekli testler uygulanmış mı?[\(Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Ek-2\)](#)

AÇIKLAMA:

Zekâ geriliği olan çocuk hastaların zihinsel özür düzeyini belirlemek için standardize edilmiş belirli testler kullanılmalıdır.

Kullanılabilecek ayrıntılı standart gelişimi değerlendirme araçlarına örnekler: Bayley Bebekler İçin Gelişimi Değerlendirme Ölçeği, Çocukların Yetiyitimi Değerlendirme Ölçeği (Pediatric Evaluation of Disability Inventory-PEDI), Peabody Resim-Kelime Tanıma Testi, Stanford Binet Zeka Ölçeği, Vineland Uyum Davranış Ölçeği, Wechsler Çocuklar İçin Zeka Ölçeği, Dikkat Değerlendirme Ölçekleri, Özgül Öğrenme Ölçekleri. Klinik değerlendirme eşliğinde kullanılabilecek gelişimsel tarama ya da izleme araçlarına örnekler: Gelişimi İzleme ve Destekleme Rehberi (GİDR), Ankara Gelişim Tarama Envanteri (AGTE), Denver II Gelişimsel Tarama Testi, Yaşlar ve Dönemler (AgesandStages).

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetçi tarafından örneklem olarak seçilecek Bilişsel Gelişimde Gecikme/Mental Retardasyon (MR) tanısı konulan raporlarda, yönetmelik ekindeki cetvelde belirtilen tanılara uygun genel kabul görmüş testlerin yapıp yapılmadığı sorgulanmalıdır.

NOTLAR :

8. Özürlü sağlık kurulu raporları, mevzuata uygun olarak, yapılan muayene, tetkik ve laboratuvar bulgularına dair bilgileri de içerecek şekilde düzenlenmiş mi? ([Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Md.9](#))

AÇIKLAMA:

Özürlü sağlık kurulu, özürlü kişiyi bizzat görerek karar verir.

Özürlü ile ilgili klinik bulgular, radyolojik tetkikler ve laboratuvar bilgileri raporun ön yüzündeki ilgili bölüme özetlenerek yazılır.

Özürlü sağlık kurulu raporları kurul üyelerince mutlaka imzalanır. Okunaklı bir şekilde kaşelenir ve mühürlenir. 15 yaşından büyük özürlülere düzenlenecek olan özürlü sağlık kurulu raporlarında, özür grubunun fotoğrafının bulunması zorunludur.

Özürlü sağlık kurulu raporunun sonucu bölümünde yer alan “Ağır Özürlü” kısmında evet ya da hayır ifadesi yazılarak kişinin durumu belirtilir ve bu bölüm hiçbir suretle boş bırakılmaz.

Özürlü sağlık kurulu raporunun ilgili kısmına kişinin özür grubu belirtilir. Gerektiğinde birden fazla özür grubu işaretlenir. Bu kısım boş bırakılmaz.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetçi tarafından örneklem olarak seçilecek engelli sağlık kurulu raporları incelenerek, muayene, tetkik ve laboratuvar bulgularına dair bilgilerin yer alıp almadığı, mevzuatta belirtilen diğer şartlarına da uyulup uyulmadığı kontrol edilmelidir.

NOTLAR :

9. Özürlü sağlık kurulu için istenen tahlil ve tetkik sonuçları üzerinde hastane otomasyon sistemi üzerinden oynama yapılmamasına yönelik tedbirler alınmış mıdır? (SBSGM'nin 03/09/2018 tarihli ve 4319 sayılı yazısı ekinde yer alan Bilgi Güvenliği Politikaları Kılavuzu Md. A.1.3, A.3.5, A.6.2)

AÇIKLAMA:

Sağlık kurulu puanlamasına esas teşkil eden tahlil ve tetkikler üzerinde otomasyon sistemi üzerinden kötü niyetle değişiklik yapılabilmektedir.

Bakanlığımız bilgi güvenliği politikaları oluşturarak Rehber ve Kılavuzlar hazırlamıştır. Bu bağlamda; kullanılan sistemler ve cihazlar, insan kaynakları ve nitelikleri, bilgi işleme tesislerinin fiziki özellikleri, bölgesel ve coğrafi farklılıklar vb. hususlardan kaynaklanan kuruma özgü bilgi güvenliği risklerinin ayrıntılı olarak tespit edilmesi, tespit edilen risklerin önlenmesi için Kılavuzda yer alan tedbirler başta olmak üzere gerekiyorsa ilave önlemlerin belirlenmesi, alınacak önlemlerin yazılı hale getirilerek tüm kurum personeline duyurulması gerekmektedir.

Personel, başkasına zarar vermek ya da kendisine veya başkasına haksız yarar sağlamak maksadıyla yahut herhangi bir maksat gütmeksizin, kullandığı bilgi işleme ortamlarını ve bu ortamlarda saklanan verileri kısmen veya tamamen tahrip etmek, değiştirmek, silmek, sistemin işlemesine engel olmak veya yanlış biçimde işlemesini sağlamak gibi davranışlarda bulunamaz.

Personel, görev yaptığı kurum tarafından kendisine verilen ya da tanımlanan kullanıcı adını/parolayı hiç kimseye paylaşmaz. Parolasının gizli kalması için alınması gereken tüm tedbirleri alır.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetimde örneklem olarak seçilmiş raporların ekinde yer alan tahlil ve tetkiklere ilişkin LOG kayıtları sistemden çekilerek sonuçlar üzerinde sonradan değişiklik yapıp yapılmadığı kontrol edilmelidir. Şayet LOG kayıtları üzerinde sonradan yapılmış bir değişiklik tespit edilirse sebebi sorgulanmalıdır. LOG kayıtlarının sistemden çekilmesi uzun süre aldığından kontrol edilecek tahlil/tetkik içeren rapor sayısının tespiti, kanaat oluşturmaya yetecek sayıda olmak üzere, denetçinin takdirindedir.

Ayrıca, bilgi güvenliğine yönelik yazılı prosedürler incelenerek, bu prosedürlerin yeterliliği ve yerine getirilip getirilmediği hususu sorgulanmalıdır.

NOTLAR :

10. Özürlü sağlık kurulu raporlarının kurul kararına bağlanıp onaylanmasını müteakip sisteme girilirken/girildikten sonra, toplam özür puanı ve engellilik derecesi durumunda sistem üzerinden değişiklik yapılmamasına yönelik tedbirler alınmış mıdır? ([SBSGM'nin 03/09/2018 tarihli ve 4319 sayılı yazısı ekinde yer alan Bilgi Güvenliği Politikaları Kılavuzu Md. A.1.3, A.3.5, A.6.2](#))

AÇIKLAMA:

Engelli sağlık kurulu raporlarının imzalı nüshasındaki puanları sisteme girilirken veya daha sonraki süreçte sistem üzerinden raporlara ait özür puanlarında değişiklik yapılabilmektedir.

Bu kapsamda; bilgi işlem güvenliği prosedürleri; talimat, iç genelge, kalite standartları vb. düzenlemelerle tanımlanmalı ve uygulanmalıdır.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetimde örneklem olarak seçilmiş raporlardaki puanlar ile hastane otomasyon sisteminde kayıtlı raporların puanları karşılaştırılmalı, farklılık tespit edilmesi halinde LOG kayıtları incelenmelidir.

Ayrıca, bilgi güvenliğine yönelik yazılı prosedürler incelenerek, bu prosedürlerin yeterliliği ve yerine getirilip getirilmediği hususu sorgulanmalıdır.

NOTLAR :

11. Özürlü sağlık kurulu raporunda belirtilen tanılara esas olmak üzere rapor talep eden kişilerce sunulan dış merkezlere ait tetkik ve raporların doğruluğu teyit ediliyor mu? ([Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğünün Sağlık Kurulu Raporu İşlemleri konulu 18/07/2018 tarihli ve 1188 sayılı Genel Yazısı](#))

AÇIKLAMA:

Kişiler tarafından sağlık kuruluna sunulan ve hastanede kısa sürede tekrarı mümkün olmayan koroner anjiyografi (KAG), patoloji raporları, polisomnografi (uyku testi) gibi testlere ilişkin dış merkezden alınmış raporlarda/epikrizlerde/ilaç kullanım raporlarında usulsüzlük, sahtecilik yapılabilmektedir.

Bu nedenle; hekimlerimizin hak kaybı ve mağduriyetlerinin önüne geçilmesi adına sağlık kurulu sürecinde;

- Başvuruda bulunan kişilerin kimlik bilgi/belgelerinin doğruluğunun teyit edilmesi,
- İlaç kullanım raporlarının yeterince doğrulama yapılarak işleme alınması,
- İlgili bilgi ve belgelerinin sıhhati hususunda doğrulama yapılması,

Hususları önem arz etmektedir.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Hastanelerde teyit sistemi oluşturulup, oluşturulmadığı da sorgulanarak, dış merkezlere ait tahlil/tetkik ve hastanın rahatsızlığına ilişkin diğer belgeler esas alınarak tanı konulan ve puanlama yapılan raporlardan, örnekleme seçilecek raporların ekinde bulunan tahlil/tetkiklerin doğruluğu belgeleri düzenleyen kuruluştan teyit edilmelidir.

NOTLAR :

12. Özürlü sağlık kurulu hekimlerince talep edilen tahlillere esas numune güvenliğine yönelik önlemler alınmış mı? (06/07/2018 tarihli ve 171 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Tesislerinin Verimliliğinin Yerinde Değerlendirilmesi Hakkında Yönerge Eki Hastane Rehberi Soru L.1.1, GD.18.1)

AÇIKLAMA:

Sağlık kurulu hekimlerince kişilerden talep edilen kan, idrar vs. tahlillerine yönelik numunelerin değiştirilebileceği göz önüne alındığında, bu hususta numunelerin alınmasından ilgili laboratuvara teslimine kadar numunenin değiştirilmesine yönelik önlem alınmalıdır.

Bu kapsamda; numune güvenliğine yönelik prosedürler; talimat, iç genelge, kalite standartları vb. düzenlemelerle tanımlanmalı ve uygulama bu doğrultuda yapılmalıdır.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Kimlik doğrulama işlemleri başta olmak üzere numune güvenliğine yönelik prosedürler; talimat, iç genelge ve kalite standartları ile tanımlanıp tanımlanmadığı ve yeterliliği hususu belgeler üzerinden kontrol edilmelidir.

Ayrıca, Denetçi tarafından yapılacak saha incelemesi ile sağlık kuruluna ilişkin numunelerin alınmasından ilgili laboratuvara teslimine kadar geçen süreçte (numune ve test kapları üzerindeki barkod bilgilerinin hasta kimliği ile eşleştirilmesi vb. gibi) numune güvenliğine yönelik uygulama yerinde görülmelidir.

NOTLAR :

13. Özürlü sağlık kurulu kararlarının kaydı mevzuatta belirlenen esas ve usullere uygun yapıyor mu? ([Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Md.12, YTKİY Md. 27](#))

AÇIKLAMA:

Kurul üyeleri, kaydedilen özürlü sağlık kurulu raporlarının suretlerini de imza ederler.

Kararlara muhalefet edenler, raporun kurumda kalan nüshasına ve bu kayıt ortamına gerekçeli olarak muhalefet şerhini yazarak imza ederler. İlgiliye verilecek veya kurumuna gönderilecek rapor nüshaları kurula katılan bütün üyeler tarafından muhalefet gerekçesi yazılmaksızın imzalanır. Kararın oy birliği veya oy çokluğu ile verildiği, raporların karar bölümüne mutlaka yazılır.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetçi tarafından örneklem olarak seçilecek engelli sağlık kurulu raporları incelenerek, raporlarda mevzuatta belirtilen hususlara riayet edilip edilmediği kontrol edilmelidir.

NOTLAR :

14. Özürlü sağlık kurulu raporlarının süreli/sürekli olup olmadığı, rapor süreli ise raporun geçerlilik süresi belirtiliyor mu?[\(Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Md.13, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2018/4 Sayılı Genelge\)](#)

AÇIKLAMA:

Özürlü sağlık kurulu raporunun sürekli olup olmadığı ile süreli raporlarda raporun geçerlilik süresi mutlaka belirtilir.

Kişinin özür durumunun zaman içinde değişme ihtimali olduğu ve hastalık bulgularının tam olarak görülemediği durumlarda kişinin mevcut durumu esas alınarak süreli rapor düzenlenir.

Kişinin özür durumunun sürekli olduğuna karar verilmesi durumunda, özürlü sağlık kurulu raporunun ilgili bölümünde bu durum belirtilir. Ancak özür durumunun değişmesi halinde, kişinin talebi üzerine rapor ve buna bağlı kişinin özür oranı yeniden belirlenir.

Özürlü sağlık kurulunca özürünün özür durumunun sürekli olmadığına karar verilmesi halinde de bu husus ilgili bölümde belirlenerek özürlü sağlık kurulu raporunun geçerlilik süresi belirtilir. Zaman içinde değişebilen veya kontrolü gerektiren hastalıklar, hastanın önceki özürlü sağlık kurulu raporu da kurula sunulurken, özürlü sağlık kurulunun belirleyeceği süre içinde yeniden görüşülür ve karara bağlanır.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetçi tarafından örneklem olarak seçilecek engelli sağlık kurulu raporları incelenerek, geçerlilik süresinin belirtilip belirtilmediği kontrol edilmelidir.

NOTLAR :

15. Özürlü sağlık kurulu raporları, mevzuatta belirlenen sürede verilebilmekte midir?(Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Md.9)

AÇIKLAMA:

Özürlü sağlık kurulu raporlarının kişinin başvuru tarihinden itibaren en geç yirmi iş gününde tamamlanarak ilgiliye verilmesi esastır.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Örneklem olarak seçilecek raporlar üzerindeki müracaat tarihleri ve rapor tarihleri kontrol edilerek mevzuatta belirtilen yirmi iş günlük süreye uyulup uyulmadığı kontrol edilmelidir.

NOTLAR :

16. Özürlü sağlık kurulu raporlarının ücretlendirilmesi işlemlerinde ilgili mevzuat hükümlerine uyuluyor mu? (28.01.2002 tarihli ve 2002/3654 Sayılı Kararnamenin Eki, Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifeleri Usul ve Esasları Bölüm 11/i-4)

AÇIKLAMA: Gaziler, şehit ve gazi, dul ve yetimleri, özürllüer, öğrenciler ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki kişiler 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaftır.

Engelli sağlık kurulu raporu için başvuran kişilere “Engelli Sağlık Kurulu Raporu Ücretlendirme Bilgilendirme ve Onam Formu’nun (EK-5) imzalatılarak bilgilendirilmesi, engelli çıkmayanlardan (Engellilik oranı %1 dahi olsa engelli olarak kabul edilecektir) rapor ücretinin tahsil edilmesi gerekmektedir.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Örneklem olarak seçilecek raporlar üzerinde yapılan incelemede yukarıda belirtilen ücretlendirmeye ilişkin hususlara riayet edilip edilmediği, rapor ekinde Engelli Sağlık Kurulu Raporu Ücretlendirme Bilgilendirme ve Onam Formu’nun bulunup bulunmadığı kontrol edilmelidir.

Rapor ücreti tahsil edilen veya edilmesi gereken hastalara ilişkin rapor dosyasında tahsilat belgesinin bulunup bulunmadığına bakılmalıdır.

NOTLAR :

17. Hastanede kalan özürlü sağlık kurulu raporu nüshası ekinde laboratuvar tetkik sonuçları ve filmler saklanıyor mu?(Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması Ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Md.9/1 ve 14/3, YTKİY Madde 27)

AÇIKLAMA:

Özre ilişkin klinik bulgular, radyolojik tetkikler ve laboratuvar bilgileri, Özürlülük Yönetmeliğinin ekinde yer alan EK-1 Özürlü Sağlık Kurulu Raporu Formunda gösterilen raporun ön yüzündeki ilgili bölüme özetlenerek yazılır. Ayrıca, raporlar ve ekindeki laboratuvar tetkik sonuçları ve filmler saklanır.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetçi tarafından örneklem olarak seçilecek engelli sağlık kurulu raporları incelenerek, tahlil ve tetkike dayalı tanı konulan raporların nüshaları ekinde laboratuvar tetkik sonuçlarının mevcut olup olmadığı, ayrıca tanı için hekime sunulan dış merkez kaynaklı tahlil ve tetkiklerin birer nüshasının rapor ekinde saklanıp saklanmadığı kontrol edilmelidir.

NOTLAR :

18. Diğer kurumlardan sevk edilen kişilere ait özürlü sağlık kurulu raporlarının doğrudan ilgili kuruma gönderimi sağlanıyor mu? ([Özürölük Ölçütü, Sınıflandırması Ve Özürölülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Md.14/2](#))

AÇIKLAMA:

Maliye Bakanlığı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı gibi kurumlardan resmi yazıyla özür tespiti için gönderilen kişilere ilişkin düzenlenen engelli sağlık kurulu raporları resmi yazı ile ilgili kurumlara gönderilmelidir.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Örnekleme seçilecek olan raporlar içerisinde diğer kurumlardan özür tespiti için resmi yazı ile gönderilen hastaların raporunun ilgili kuruma resmi yazı ile gönderilip gönderilmediğine dair hastanece yapılan yazışmalar talep edilerek kontrolü sağlanmalıdır.

NOTLAR :

19. ÖTV indirimli araç alımına yönelik engelli sağlık kurulu raporlarında usul ve esaslara uyuluyor mu?[\(Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 02/05/2017 tarihli ve E.99 sayılı Makam Onayı ekindeki Sağlık Kurulu Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Md. 5.1.2.3\)](#)

AÇIKLAMA:

Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 02/05/2017 tarihli ve E.99 sayılı Makam Onayı ve ekindeki Sağlık Kurulu Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslarına ilişkin yazısında ÖTV indirimli araç alımına yönelik özel düzenlemeler getirilmiştir.

- a) Ortopedik engellilerde sadece “*özel tertibatlı araç kullanması gereklidir.*” veya “*özel tertibatlı araç kullanmasına ihtiyaç yoktur*” ibarelerinden biri ve engellilik oranı yazılacaktır. Kişinin sürücü belge sınıfı veya özel tertibat kodu kesinlikle yazılmayacaktır.
- b) Engelli raporlarına sürücü olup olunamayacağına dair bir hüküm yazılmayacaktır.
- c) Raporun Zihinsel, Ruhsal, Davranışsal Bozukluklar bölümünde engelli puanı verilen kişilerde konulan tanılara açıklama olarak “*vasi tayininin gerekip gerekmediği*” ayrıca belirtilecektir.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Örneklem olarak seçilecek raporlardan, ÖTV indirimli araç alımına yönelik düzenlenen engelli sağlık kurulu raporlarında yukarıda belirtilen hususlara uyum kontrol edilmelidir.

NOTLAR :

20. Özürlü sağlık kurulu raporlarına ait bilgiler Sağlık Bakanlığı veri tabanına zamanında ve doğru şekilde aktarılıyor mu? ([Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Md.14](#))

AÇIKLAMA:

Özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kurumları, özürlü sağlık kurulu raporlarına ait bilgileri Sağlık Bakanlığı veri tabanına aktarır. Sağlık Bakanlığı, veri tabanındaki bu bilgileri, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının belirlediği veri yapısında Ulusal Özürlüler Veri tabanına aktarılmak üzere her ayın ilk haftası Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına elektronik ortamda gönderir.

Ayrıca, Sağlık Bakanlığı bu bilgilerin Ulusal Özürlüler Veri tabanına aktarılması amacıyla uygun servisler hazırlar.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Örneklem olarak seçilecek raporların, Sağlık Bakanlığı veri tabanına aktarılıp aktarılmadığı, ilgili veri tabanında belirlenen raporların kaydının olup olmadığı hususu, veri tabanı kayıtları ile hastane kayıtları karşılaştırılarak kontrol edilmelidir.

NOTLAR :

21. Özürlü sağlık kurulu raporlarının sunulduğu kurumlardaki kayıtlar ile sağlık tesisindeki kayıtlar uyuyor mu?**AÇIKLAMA:**

Kişilerce alınan engelli sağlık kurulu raporları, bu raporların sağlayacağı sosyal ve ekonomik imkanlardan faydalanmak üzere bir çok kurum ve kuruluşa rapor sahipleri tarafından sunulmaktadır. Kişiler tarafından diğer kurumlara sunulan rapor nüshalarında tahrifat/sahtecilik yapılabilmektedir.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Denetim dönemine ait (ör. son 2 yıl), engelli sağlık kurulu raporların sunulduğu Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı gibi kurumlardan(denetimi yapılan hastanede düzenlenmiş olan engelli sağlık kurulu raporları ile sınırlı olmak üzere) engelli sağlık kurulu raporlarına ilişkin kayıtlar talep edilerek, bu kayıtlar hastane kayıtları ile karşılaştırılmalıdır.

Bu karşılaştırmalarda hasta kimlik bilgileri, özür oranları, raporun sürekli olup olmadığı ve ağır engel durumunun birbiriyle uyuşup uyuşmadığı kontrol edilmelidir.

NOTLAR :

22. Mükerrer özürlü sağlık kurulu raporu düzenlenmemesi hususuna dikkat ediliyor mu? ([Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik Md.13/4, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 2018/4 Sayılı Genelgesi](#))

AÇIKLAMA:

Özürlüler Yönetmeliği hükümlerine göre alınmış olan sürekli raporlar ile süreli raporların geçerlilik süresi dolmadan tekrar rapor alınmak istenmesi durumunda, mükerrer rapor tanzimini önlemek amacıyla, ilgililerin daha önce özürlü sağlık kurulu raporu alıp almadıklarına ilişkin beyanı istenir. İlgilinin beyanı üzerine veya bir başka şekilde, evvelce özürlü sağlık kurulu raporu verilmiş olduğunun tespiti halinde tekrar rapor verilmez. Kullanım amacına uygun olarak düzenlenmiş ve Özürlülük Yönetmeliği hükümlerine göre alınmış olan sürekli raporlara sahip kişilerden kurumlarca yeniden rapor istenilmez.

Yeni bir engel durumunun ortaya çıkması veya mevcut engellilik durumunda bir değişiklik meydana gelmesi halinde, bireyin talebi ve ilgili branş hekiminin sağlık kuruluna sevkini uygun görmesi üzerine süre aranmaksızın engellilik durumu yeniden değerlendirilir ve yeni rapor düzenlenir.

Kurumların ilgili mevzuatları gereğince, gerekçesi belirtilerek yazılı kontrol muayenesi talebinde bulunulması durumunda sağlık kuruluşunca yeniden rapor düzenlenir.

İNCELEME YÖNTEMİ:

Örneklem olarak seçilecek engelli sağlık kurulu raporlarının tetkikinde; birden fazla sürekli rapor ile aynı kişilere geçerlilik süresi içerisinde verilmiş birden fazla rapor bulunup bulunmadığı sorgulanır.

Özellikle, aynı hastalık ve/veya aynı tanıdan aynı kişiye birden fazla rapor düzenlendiğinin görülmesi halinde, bu raporların anılan yönetmelik ve genelge hükümlerine uygunluğu değerlendirilir.

NOTLAR :

EK-1: ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORLARINDA PUAN ALINAN BAŞLICA TANILARDA YAPILMASI GEREKEN TAHLİL VE TETKİK LİSTESİ

<i>a.</i>	Tanı	Tahlil/Tetkik/Test
<i>1</i>	<i>Diyabetes Mellitus</i>	<i>DM tiplerine göre açlık-tokluk kan şekeri ölçümü, HBA1C testi, oral glikoz tolerans testi gibi tetkikler yapılmalıdır.</i>
<i>2.</i>	<i>Anemi</i>	<i>Tam kan sayımı, B12, demir-demir bağlama, Kemik İliği değerlendirmesi.</i>
<i>3.</i>	<i>Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAİ)</i>	<i>Solunum fonksiyon testi (SFT), kan gazı, AC radyolojisi, tam kan</i>
<i>4.</i>	<i>Kronik Bronşit</i>	<i>Solunum fonksiyon testi (SFT), kan gazı, AC radyolojisi, tam kan</i>
<i>5.</i>	<i>Astım</i>	<i>Solunum fonksiyon testi (SFT), AC radyolojisi, reversibilite Testi , bronş Provokasyon Testi.</i>
<i>6.</i>	<i>Uyku Apnesi</i>	<i>Polisomnografi</i>
<i>7.</i>	<i>Hiperlipidemi</i>	<i>Belirli aralıklarla kan tetkiki</i>
<i>8.</i>	<i>Hepatit B</i>	<i>HBsAg, karaciğer enzimleri, HBV DNA, Anti-HBe, HbeAg, Anti HBs, KC biopsisi</i>
<i>9.</i>	<i>Hipertansiyon</i>	<i>Belirli aralıklarla tansiyon ölçümü, Böbrek Fonksiyon Testi (BFT), BUN Kreatinin Sodyum, Potasyum, EKG, EKG de Voltaj kriteri varsa EKO</i>
<i>10.</i>	<i>Pulmoner Hipertansiyon (Çocuk)</i>	<i>EKO, Kateterizasyon</i>
<i>11.</i>	<i>Doğuştan Kalp Hastalığı</i>	<i>EKO, Kardiyak, BT anjiyografi</i>
<i>12.</i>	<i>Koroner Arter Hastalığı</i>	<i>EKG, EKO, EFOR, Miyokart Sintigrafisi, Koroner Anjiyografi</i>
<i>13.</i>	<i>Koroner Arter Hastalığı (Çocuk)</i>	<i>EKG, EKO, Efor, Miyokard Sintigrafisi, Koroner Anjiyografi</i>
<i>14.</i>	<i>Kalp Yetmezliği</i>	<i>EKG, EKO, BUN Kreatinin Sodyum, Potasyum, AC Radyolojisi</i>
<i>15.</i>	<i>Kalp Yetmezliği (Çocuk)</i>	<i>EKO, EKG, EFOR Testi, BNP, Biyokimya Parametreleri</i>
<i>16.</i>	<i>Kardiyak Aritmi</i>	<i>Holter, EKG</i>

17.	Kardiyak Aritmi (Çocuk)	<i>Holter EKG</i>
18.	Multiple Skleroz , Akustik Nörinom	<i>BERA / ABR işitme testi</i>
19.	Serebral Palsi	<i>MR, EEG, BT</i>
20.	Serebrovasküler Hastalıklar	<i>Beyin MR, BT</i>
21.	Epilepsi	<i>EEG, BT, MR, Atağı görmek (Videosu)</i>
22.	Diyabetik Nöropati	<i>EMG, klinik muayene</i>
23.	Mental Redardasyon	<i>Psikiyatrik Testler</i>
24.	Demans	<i>Psikiyatrik Testler, BT, MR, B12, TFT</i>
25.	Anksiyete Bozukluğu	<i>Psikiyatrik Testler</i>
26.	Bilişsel Gelişimde Gecikme (0-6 Yaş)	<i>AGTE veya DENVER</i>
27.	Depresif Bozukluklar (Çocuk)	<i>Projektif Testler</i>
28.	Özgül Öğrenme Bozuklukları (Çocuk)	<i>6-16 Yaş WİSCR, 16 Yaş Üzeri WAİS uygulanır. Bu tanıyı alabilmesi için zeka puanı normal olmalıdır.</i>
29.	Konuşma Geriliği	<i>BERA / ABR işitme testi</i>
30.	İşitme Kaybı	<i>Odyometri, ABR-BERA</i>
31.	Santral Körlük , Makülopati	<i>OCT, Görme Alanı</i>
32.	Prostat Hastalıkları	<i>PSA, Ürofloumetri, rektal muayene</i>
33.	Üriner İnkontinans	<i>Ürodinami, USG</i>
34.	Renal TX	<i>Renal USG</i>
35.	Splenektomi , nefroktomi	<i>USG</i>
36.	Tek Böbrek	<i>USG, BFT</i>
37.	Kronik Böbrek Yetmezliği	<i>BUN Kreatinin Sodyum, Potasyum,USG, TİT</i>
38.	Nannefrotik Proteinüri	<i>BUN, Crea Serum Albumin, TİT, 24 saatlik İdrar, İdrarda Protein</i>

39.	Nefrotik Sendrom	<i>BUN, Crea, Serum Albumin, Serum Lipidleri, İdrarda Protein, TİT</i>
40.	Basit Kırık	<i>Direkt Grafi</i>
41.	Parçalı Kırık veya Ekleme Yakın Kırık	<i>BT</i>
42.	Omurga Kırıkları	<i>2 Yönlü Lomber Grafi</i>
43.	Opere Lomber / Servikal Disk Hernisi	<i>Lomber / Servikal Vertebra BT veya 2 Yönlü Lomber / Servikal Grafi</i>
44.	Beyin Travması	<i>Patoloji Raporu</i>
45.	Osteoartrit	<i>İlgili bölgenin Direkt Grafisi</i>
46.	Invertebral Disk Bozuklukları	<i>İlgili Bölgenin Direkt Grafi, BT, MR</i>

EK-2: ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORU VERİ VE ÖLÇÜTLERİ

..... İLİ 2017-2018 YILI ESKR VERİ ve ÖLÇÜTLERİ			
Sıra No	Veri ve Ölçütler	2017	2018
1	İl Düzeyinde ESKR Sayısı ve Hastanelere Dağılımı		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
2	EKSR'ye Başvuru Nedenlerinin Oransal Dağılımı		
3	ESKR'de Özür Puanı Verilen Branşların Dağılımı		
4	% 40 ve Üzeri Özür Puanı Verilen ESKR Oranı		
5	% 0 Özür Puanı Verilen ESKR Oranı		
6	İl Dışında İkamet Eden Kişilerin ESKR'ye Başvuru Oranı		
7	Sürekli / Süreli ESKR Oranı		
	Süreli ESKR Oranı		
	Sürekli ESKR Oranı		
8	ESKR Alan Kişilerin Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı		
	0-18 Yaş		
	36-50 Yaş		
	51-65 Yaş		
9	Ağır Engelli Niteliğindeki ESKR Oranı		
	Ağır Engelli HAYIR		
	Ağır Engelli EVET		
10	Müracaat Şekline Göre ESKR Başvuru Oranı		
	Kişisel Müracaat		
	Kurumsal Müracaat		
11	Engelli Sağlık Kurulu Raporlarının Ortalama Veriliş Süresi		
12	Yıllık Toplam ESKR Sayısının Hastanelere Dağılım Oranı		

	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
13	3 Aylık Dönemlere Göre ESKR'ye Başvuru Oranları		
	Ocak-Şubat-Mart		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
	Nisan-Mayıs-Haziran		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
	Temmuz-Ağustos-Eylül		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
	.....Devlet Hastanesi		
	Ekim-Kasım-Aralık		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		
	..... Devlet Hastanesi		

EK-3: ESKR ÖLÇÜTLERİ, AMAÇ VE HESAPLAMA YÖNTEMLERİ

1. ESKR'ye Başvuru Nedenlerinin Oransal Dağılımı:

Amaç:

Kişilerin ESKR'ye başvuru sebeplerinin (Ör; ÖTV, MTV gibi vergi indirimi, Sosyal Yardım, Eğitim, İstihdam, Ortez-Protez-İşitme Cihazı, Tekerlekli Sandalye, Özürlü Kimlik Kartı vb.) toplamda verilen ESKR içindeki payını gösterir.

Hesaplama Yöntemi:

Tespit edilmek istenen başvuru nedeni sayısının, toplam ESKR sayısına bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{\text{Başvuru Nedeni Sayısı}}{\text{Toplam Verilen Rapor Sayısı}} \times 100$$

2. ESKR'de Özür Puanı Verilen Branşların Dağılımı

Amaç:

Başvuru sonucunda hastaların en sık hangi branşlardan puan aldığını gösterir. Belirlenen branşça verilen ESKR'nın, tüm ESKR sayısı içindeki payını gösterir.

Hesaplama Yöntemi:

Belirlenen branşça (Psikiyatri, Ortopedi, KBB vs.) verilen ESKR sayısının, toplam ESKR sayısına bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{\text{Belirlenen Branşça (Psikiyatri, Ortopedi, KBB vs.) Verilen ESKR Sayısı}}{\text{Toplam ESKR Sayısı}} \times 100$$

3. % 40 ve Üzeri Özür Puanı Verilen ESKR Oranı

Amaç:

Tespit edilmek istenen belirli özür oranlı ESKR'nın, toplam ESKR sayısı içindeki payını gösterir. %40 ve üzeri özürlü oranı ESKR alan kişiler sosyal yardım, vergi indirimi, istihdam, özürlü kimlik kartı v.b önemli hak ve avantajlardan istifade edebilmektedir.

Hesaplama Yöntemi:

% 40 ve üzeri özür oranlı ESKR sayısının, toplam ESKR sayısına bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{\%40 \text{ ve üzeri Özürlü Oranlı ESKR Sayısı}}{\text{Toplam ESKR Sayısı}} \times 100$$

4. % 0 Özürlü Puanı Verilen ESKR Oranı

Amaç:

Başvuru yapan kişilerden özürlü oranı %0 tespit edilen ESKR oranını belirlemek için kullanılır. Engelli olmadığı halde, ESKR almak için başvuran kişilerin oranı hakkında fikir verir.

Hesaplama Yöntemi:

%0 Özürlü oranlı ESKR sayısının, toplam ESKR sayısına bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{\%0 \text{ Engel Oranlı Alan ESKR Sayısı}}{\text{Toplam ESKR Sayısı}} \times 100$$

5. İl Dışında İkamet Eden Kişilerin ESKR'ye Başvuru Oranı

Amaç:

İl dışından yapılan ESKR başvurularının, toplam ESKR başvurusu içindeki payını gösterir. Özellikle uzak illerde ikamet eden kişilerin, yoğun başvurularına dikkat edilmelidir.

Hesaplama Yöntemi:

İl dışında ikameti olan hastalarca yapılan başvuru sayısının, toplam ESKR başvuru sayısına bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{\text{İl Dışı İkametli Başvuru Sayısı}}{\text{Toplam ESKR Başvuru Sayısı}} \times 100$$

6. Sürekli / Süreli ESKR Oranı

Amaç:

ESKR almış olan hastaların hangi oranda sürekli veya süreli rapor aldığını tespit etmek için kullanılır. Sürekli ESKR sahipleri ömür boyu çeşitli hak ve avantajlardan yararlanabilmektedir.

Hesaplama Yöntemi:

Sürekli/Süreli rapor sayısının toplam rapor sayısına bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{\text{Sürekli ESKR Sayısı}}{\text{Toplam ESKR Sayısı}} \times 100$$

$$\frac{\text{Sürelili ESKR Sayısı}}{\text{Toplam ESKR Sayısı}} \times 100$$

7. ESKR Alan Kişilerin Yaş Aralıklarına (0-18, 36-50 ve 51-65 Yaş Aralığı gibi) Göre Dağılımı

Amaç:

Belirli yaş aralığındaki kişilere verilen ESKR'lerin toplam ESKR içindeki payını tespit etmek için kullanılır. Örneğin 0-18 yaş aralığında ESKR verilen kişiler, özel eğitim hizmetinden faydalabilmektedir.

Hesaplama Yöntemi:

Belirli yaş aralığındaki kişilere (0-18 yaş aralığı gibi) verilen ESKR sayısının toplam ESKR sayısına bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{\text{0 – 18 Yaş Arası Kişilere Verilen ESKR Sayısı}}{\text{Toplam ESKR Sayısı}} \times 100$$

8. Ağır Engelli Niteliğindeki ESKR Oranı

Amaç:

Başvuru sonucunda ağır engel tespit edilen ESKR sayısının, toplam verilen ESKR içindeki payını gösterir. %50 ve üzeri özürlü bulunup ağır engelli olanlar, evde bakım ücreti alabilmektedir.

Hesaplama Yöntemi:

Toplam ağır engelli ESKR sayısının, toplam ESKR sayısına bölümüyle bulunur.

$$\frac{\text{Verilen Toplam Ağır Engelli Raporu Sayısı}}{\text{Toplam ESKR Sayısı}} \times 100$$

9. Müracaat Şekline Göre ESKR Başvuru Oranı

Amaç:

Kişilerin ESKR başvurularını hangi kanallarla yaptıklarını gösterir.

Hesaplama Yöntemi:

Kişilerin ESKR başvurularının belirlenen kanaldaki sayısının, toplam başvuru sayısına bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{\text{Hastane Sevki} | \text{Kurum Sevki} | \text{Kişisel Başvuru Sayısı}}{\text{Toplam Başvuru Sayısı}} \times 100$$

10. Engelli Sağlık Kurulu Raporlarının (ESKR) Ortalama Veriliş Süresi:***Amaç:***

Bir raporun ortalama kaç günde verildiğini gösterir. Sapmalara dikkat edilmelidir.

Hesaplama Yöntemi:

Kişinin ESKR'ye müracaat ettiği tarih ve raporun verildiği tarih arasında geçen sürenin toplam verilen ESKR'ye bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{(\text{Rapor tarihi}) - (\text{Müracaat tarihi})}{\text{Toplam Verilen Rapor Sayısı}}$$

11. İlerdeki Toplam ESKR Sayısının Hastanelere Göre Dağılımı***Amaç:***

İlgili hastanece, belirlenen yılda (Yada belirlenen dönemde) verilen ESKR sayısının, il düzeyinde aynı yılda verilen toplam ESKR içindeki payını gösterir.

Hesaplama Yöntemi:

İlgili hastanece, belirlenen yılda verilen ESKR sayısının, il düzeyinde aynı yılda verilen toplam ESKR sayısına bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{\dots \dots \dots \text{Hastanesin 'ce 2017 Yılında Verilen ESKR sayısı}}{\text{Ankara İlinde 2017 Yılında Verilen Toplam ESKR Sayısı}} \times 100$$

12. İl Düzeyinde Dönemlere(3 Aylık gibi) Göre ESKR'ye Başvuru Oranı ve Hastanelere Dağılımı

Amaç:

İl düzeyinde ve ilgili hastaneye, belirlenen dönemde (3 aylık vb.) ESKR başvuru sayısının, il düzeyinde ve ilgili hastaneye, aynı dönemdeki toplam ESKR başvuru sayısı içindeki payını gösterir. Özel eğitime başvurmak amacıyla eğitim/öğretim yılı başlangıcı dönemlerinde ve vergi indiriminden faydalanmak amacıyla vergilerin beyanname dönemlerinde yoğunluk doğal kabul edilmelidir.

Hesaplama Yöntemi:

İl düzeyinde/ilgili hastaneye, belirlenen dönemde (3 aylık vb.) ESKR başvuru sayısının, il düzeyinde/ilgili hastaneye, aynı dönemdeki toplam ESKR başvuru sayısına bölünmesiyle bulunur.

$$\frac{\text{Ör; Temmuz – Ağustos – Eylül Döneminde İl Düzeyindeki ESKR Başvuru Sayısı}}{\text{Belirlenen Döneme ait Yılda İl Düzeyindeki Toplam ESKR Başvuru Sayısı}} \times 100$$

$$\frac{\text{Ör; Temmuz – Ağustos – Eylül Döneminde İlgili Hastaneye ESKR Başvuru Sayısı}}{\text{Belirlenen Dönemlerde İl Düzeyindeki Toplam ESKR Başvuru Sayısı}} \times 100$$

